

David Safier

Jo, jo, jo...

i Shakespeare

Traducció de Michael Steinmetz i Carlota Vallès

Editorial Empúries

Barcelona

Títol original: *Plötzlich Shakespeare*

© 2010 by Rowohlt Verlag GmbH, Reinbek bei Hamburg

Primera edició: octubre del 2011

© de la traducció: Michael Steinmetz i Carlota Vallès, 2011

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Impressió: Reinbook
DL: B. 32.983-2011
ISBN: 978-84-9787-749-7

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Tots els drets reservats.

El sonet XVIII de William Shakespeare, citat a la pàgina 125 i següents i a la pàgina 256, correspon a la traducció de Salvador Oliva.

*Per a la Marion, en Ben i en Daniel...
... i evidentment també per a en Max,*

Sense el vostre «ser» el meu seria un «no ser».

Advertència als lectors

Aquest llibre està extraordinàriament poc fonamentat
pel que fa als aspectes històrics.

OSTRES, JO ERA UNA DONA tan estereotipada! Comparades amb mi, fins i tot les heroïnes de les pel·lícules de Hollywood eren realment originals: feia anys que estava soltera, el meu rellotge biològic m'emprenyava i em banyava a la piscina de l'auto-compassió: el meu gran amor es volia casar amb el seu gran amor, que malauradament no era jo.

—Què té ella que no tingui jo? —vaig ploriquejar mentre treia de l'armari de la cuina, visiblement desendreçat, una ampolla de Ramazzotti.

—Ella té estil, Rosa —va respondre el meu millor amic gai, en Holgi, qui, al contrari dels millors amics de les heroïnes de Hollywood, no estava boníssim, sinó que més aviat semblava un petit hòbbit.

—Hi ha preguntes per a les quals no es vol cap resposta —vaig sospirar i vaig deixar l'ampolla i el got sobre la taula.

—I sembla una top model —tot i així, en Holgi va continuar parlant. Estava convençut que els amics han de ser completament sincers entre ells.

I desgraciadament tenia raó: mentre que l'Olivia tenia un cos que faria morir d'enveja la Heidi Klum en persona, jo tenia cellulitis, unes cuixes massa grosses i, mal il·luminada, semblava un porc senglar.

Tal com he dit, jo era l'estereotip perfecte.

—I ella té estudis.

—Jo també! —vaig protestar.

—Tu, magisteri a Wuppertal. Ella, medicina a Harvard.

—Calla d'una vegada —vaig respondre i em vaig servir el Ramazzotti.

—I ella pertany a la mateixa classe que ell, Rosa.

—Quina part de «calla d'una vegada» no has entès? «Calla» o «d'una vegada»? —vaig preguntar.

—I ella no és tan impertinent com tu —va respondre amb un somriure irònic.

—Ja ho tens present —vaig dir amb un somriure agredolç— que aquí tinc alguns instruments amb els quals es pot privar a algú de la seva masculinitat, no?... la pinça per a la pasta... l'espmedor... la batedora...

—I ella té bones maneres.

—I les meves són dolentes? —vaig preguntar i vaig fer un glopet del meu Ramazzotti.

—Bé, Rosa, tu rius sempre massa fort, et fas algun rot i amenaces nois molt amables i atractius de privar-los de la seva masculinitat. A més, blasfemes com si fossis la filla bastarda d'Uli Hoeneß¹ i l'ànec Donald.

—L'acte de concepció entre els dos m'estimo més no imaginar-me'l —vaig respondre.

Malauradament el meu amic tenia raó amb allò de les bones maneres. Mentre que en Jan sempre sabia com s'havia de comportar en un bon restaurant, jo estava contenta si podia distingir el ganivet del peix i no em posava en evidència llegint la carta amb preguntes com «Vitello Tonnato no és un cantant italià?».

Em vaig quedar mirant la foto de la invitació de boda: en Jan i l'Olivia eren una parella perfecta, com jo i en Jan mai hauríem pogut ser. Tot i així, una vegada havíem cregut fermament que estàvem fets l'un per l'altre. Va ser el dia que ens vam conèixer, quan li vaig salvar la vida. Havia estat a la platja de

1. Directiu de futbol, conegut per no tenir pèls a la llengua. (*N. dels T.*)

l'illa de Sylt, jo tenia uns vint-i-cinc anys i estava de vacances en un càmping amb en Holgi. En Jan passava aquells dies amb els seus amics de Harvard a la casa d'estiu dels seus pares a Kampen. Sí, exacte, no veníem de dos mons diferents, sinó de dos universos diferents.

Si en Jan no hagués tingut una rampa mentre nedava i jo no me n'hagués adonat, mai ens hauríem trobat. I ell s'hauria ofegat. Així que vaig nedar fins a ell —aleshores jo encara estava més o menys en forma—, vaig submergir-me i vaig estirar en Jan, gairebé inconscient, cap a la superfície. Els socorristes van venir amb un bot de salvament i ens van agafar. En Jan va obrir els ulls quan ja es trobava al terra del bot. Em va mirar amb els seus meravellosos ulls verds i va murmurar meravellat:

—Tens els ulls més bonics que he vist mai.

—Gràcies, igualment —vaig murmurar jo també.

Va ser amor a primera vista.

La mare d'en Jan no em podia veure i valorava aquesta primera trobada d'una forma menys romàntica:

—El seu amor cap a tu va ser provocat per una falta d'oxigen.

En realitat, jo era un gra al cul per a la noble família d'en Jan, però, sobretot, després de presentar-los als meus pares. En el nostre deliri amorós en Jan i jo havíem pensat que era una idea fantàstica que els nostres pares es coneguessin durant un àpat informal. Malauradament aquesta trobada es va convertir en la més desagradable que han tingut mai dues parts des de la batalla de Stalingrad.

Al principi tots s'esforçaven: els pares d'en Jan explicaven diligents les seves vacances al club de golf a les Seychelles i els meus pares parlaven alegrement del càmping on anaven cada any. Així, la meva mare, divertida, va mencionar que havia agafat una infecció vaginal al llac del costat.

La mare d'en Jan va apartar el seu plat.

El meu pare, però, no se'n va adonar i va creure oportú afegir que ara ell també necessitava una crema antifúngica. Aleshores

el pare d'en Jan també va apartar el seu plat. I jo em vaig preguntar si amb la meua edat em podia buscar uns pares adoptius. La mare d'en Jan, enfadada, va descriure els meus pares com a «originalment rústics»; frase a la qual la meua mare va respondre: «Millor rústics que bufats». A partir d'aquell moment la situació no va sinó empitjorar: es va acabar abans dels postres, amb el consell de ma mare per a la mare d'en Jan de «treure's d'una vegada el pal del cul» i el consell de la mare d'en Jan cap a ell de «buscar-se una dona d'una quadra millor».

Al final, en Jan i jo ens vam quedar asseguts a la taula del restaurant; jo em menjava trista tres de les sis porcions de tiramisú que havíem demanat i no em sentia especialment satisfeta per cap de les dues quadres, ni per la meua ni per la d'en Jan.

Volia acabar d'empassar-me el Ramazzotti quan en Holgi va continuar:

—Però hi ha una cosa que tu tens i l'Olivia no.

—Uns pares que parlin sobre infeccions vaginals?

—També. Però em refereixo a una altra cosa.

Vaig girar els ulls, no volia sentir res més.

—No et preocupis, amb tota aquesta enumeració vull arribar a algun lloc —en Holgi va somriure per animar-me.

Potser, vaig pensar, sentiré alguna cosa agradable per una vegada. Per tant, vaig decidir seguir-li el joc:

—Està bé, què no té aquella lloca?

—L'Olivia no el va enganyar.

—Jo no el vaig enganyar mai, en Jan! —vaig protestar i em vaig empassar el Ramazzotti d'un glop.

—Sí que ho vas fer, Rosa —va mantenir en Holgi, somrient.

—Això és una qüestió de definicions —vaig respondre amb veu baixa, sabent que l'espai per jugar amb les definicions era relativament petit. Feia exactament dos anys. Amb el temps el nostre amor meravellós havia anat canviant. Havíem començat com Romeu i Julieta i havíem acabat com Romeu i la Mula.

Com a mínim, així em sentia jo, la seguretat en mi mateixa m'havia caigut als peus. En Jan havia aconseguit ser un dentista d'èxit, amb consulta pròpia i un laboratori dental a la ciutat de Düsseldorf, jo només una petita mestra d'escola, a qui no li agradava gaire la seva feina. Cada dia em preguntava què feia un home tan meravellós, exitós i amb tant món com en Jan amb una dona mediocre com jo. Una pregunta que, per cert, també es feien moltes persones del seu cercle d'amistat.

Esperava que en qualsevol moment en Jan m'enganyaria amb alguna de les dones fantàstiques que li presentaven els amics, els pares o els companys de feina amb l'esperança que finalment s'adonés que seria millor enviar-me al desert, si fos possible, a un on no hi hagués cap oasi.

D'aquesta manera, va ser especialment reconfortant per a la meva autoestima quan el mestre d'educació física i socials, l'Axel, se'm va voler lligar en una festa de l'escola. L'Axel era un heroi despreocupat i extremament encantador, que s'assemblava a en Hugh Jackman, i se'n devia haver anat al llit amb totes les mestres del món occidental. Només a mi no m'havia pogut seduir, perquè m'estimava tant el meu Jan. Segurament era l'única cosa que em feia atractiva per a ell, l'Axel necessitava la meva foto per a la seva col·lecció.

Durant la festa vam anar bevent un ponx de fruita darrere l'altre i, mentre ens menjàvem els trossos de fruita amarats d'alcohol, l'Alex flirtejava amb mi. Em va tirar algunes floretes i fins i tot va aconseguir que la paraula «massissa» em semblés afalagadora. Quan finalment l'Axel es va oferir per portar-me a casa em va agafar molta calor, estava clar que el que volia era portar-me a casa només després de fer una parada a casa seva. Em vaig acomiadar bruscament i vaig anar de pressa cap a fora, on m'esperava un ambient xafogós, carregat amb aire de tempesta d'estiu. Però l'Axel no va desistir, em va seguir i em va murmurar a l'orella amb una veu profunda:

—Tu també ho vols, Rosa.

L'eloqüència no era el seu fort. Però l'espontaneïtat sí. Em va agafar decidit, em va apropar cap a ell... i... què voleu que us digui... estava borratxa... feia calor i xafogor... i només sóc una dona.

L'Axel em va besar salvatgement, però allò ja encaixava amb un tipus que semblava l'actor que havia interpretat Llobató al cine. Mentre la meva consciència feia els últims intents de formular un avís, la meva libido estava boja d'alegria. Igual com la meva autoconfiança vexada, que se sentia revalorada gràcies a l'interès d'aquell home atractiu. Llàstima que a en Jan se li hagués ocorregut de manera espontània venir-me a buscar a la festa perquè havien anunciat tempesta i sabia la por que em feien. Era una persona tan bona i atenta.

—Rosa... què fas? —va preguntar perplex quan ens va enxampar a mi i a l'Axel petonejant-nos.

—A tu què et sembla? —va respondre l'Axel. La delicadesa tampoc era el seu fort.

Jo, però, només em vaig quedar mirant la cara de decepció d'en Jan. En aquell moment li hauria hagut de dir que només ho havia fet a causa dels meus complexos d'inferioritat, que el rebuig per part dels seus amics i la seva família estaven acabant amb mi... però en lloc d'això vaig balbucejar:

—Jo, eh... tenia una cosa a la boca i ell em volia ajudar...

En Jan lluitava amb les llàgrimes: la dona amb la qual havia estat, malgrat tots els impediments, durant tots aquests anys, es petonejava amb un altre home. I amb això quedava demostrat que tots els altres tenien raó: no em mereixia ser la seva Julieta. En aquell moment a en Jan se li va trencar tot un món. I jo havia premut el botó d'autodestrucció.

Vaig deixar l'ampolla de Ramazzotti sobre la taula, al davant d'en Holgi, tot i que després de recordar allò volia tornar a beure.

—Però hi ha una altra cosa que tens i l'Olivia no —va dir en Holgi amb un to amistós.

—No ho vull sentir.

—Tu...

—Em sembla que ets tu qui no vol escoltar! —vaig remugar. Havia de parar de burxar a les meves ferides, allò de la sinceritat entre amics podia arribar a ser exagerat.

— Tu tens més cor que ella, Rosa!

Vaig mirar completament sorpresa cap a en Holgi, que somreia per reconfortar-me.

—I tens molt més temperament —va reafirmar—. Molt més pebre al cul.

—És prou gros com per tenir-hi una plantació sencera de pebre —vaig somriure irònicament.

—I tens sentit de l'humor. I per tot això ets una dona molt més fantàstica que l'Olivia.

Aquesta frase d'en Holgi em va escalfar el cor molt més del que ho hauria pogut fer qualsevol ampolla de Ramazzotti. Això era el millor de tenir un amic que sempre era sincer. Amb les alabances també era franc.

Vaig tornar a mirar la foto de la invitació de boda i em vaig preguntar si era possible que en Jan encara sentís alguna cosa per mi, potser encara pensava en secret que jo era una dona molt més fantàstica que l'Olivia. De fet, només m'havia deixat perquè jo li havia trencat el cor. Potser havia de lluitar per ell, anar directament a la seva consulta i recordar-li que una vegada vam pensar que estàvem fets l'un per l'altre. Proposar-li que ho tornéssim a intentar i que digués a l'estúpida de l'Olivia que podia anar a passejar sola el pal del cul per la seva quadra benestant... I mentre pensava això em vaig tornar a omplir el got.

Després de tres Ramazzottis anava de camí al dentista.

Volia recuperar en Jan. Com les heroïnes de les pel·lícules de Hollywood.

Si ja era un estereotip, com a mínim, que fos complet!

QUAN EN HOLGI ES VA ADONAR que volia anar a veure en Jan em va seguir fins a la porta del meu piset de lloguer mentre anava dient coses com «Ai, mare», «Ostres» i «Ei, conec un psicòleg molt bo».

Li vaig explicar que jo era un estereotip i les heroïnes estereotipades de les pel·lícules de Hollywood sempre tenien èxit quan en l'últim segon demanaven perdó i confessaven el seu amor. Normalment ho feien directament davant de l'altar i, com que la boda havia de ser demà passat, jo, en comparació, encara tenia temps.

—Però —va reflexionar en Holgi— totes aquestes dones han experimentat una transformació fins a arribar al final i han canviat el seu caràcter. L'únic que ha canviat en tu durant tots aquests anys és la figura.

Això era veritat; comparat amb mi, el monstre de les galetes era un noi contingut.

—I hi ha un altre motiu pel qual no hauries d'anar a veure'l —va explicar en Holgi i es va posar entre mi i la porta del pis.

—Quin?

—En Jan no és tan fabulós com tu creus.

—I això? —El vaig mirar sorpresa.

—Ei?... Aquest home és dentista!

Vaig apartar en Holgi, vaig sortir del pis i vaig sentir com cridava desesperat a la meva esquena:

—El psicòleg és bo... és més, molt bo... fins i tot em va ajudar amb la meva enveja del penis...!

Però jo ja no escoltava en Holgi i em vaig dirigir cap al centre de Düsseldorf, cap a la gran consulta d'en Jan. L'ajudant jove i rossa de la recepció em va explicar amb un somriure perfecte i forçat que en Jan tenia visites fins a les 18.00, i es va tornar a girar cap a l'ordinador. Vaig mirar el rellotge i vaig comprovar que no estava en condicions d'esperar un parell d'hores, portava el punt just d'alcohol per dur a terme el meu pla escabellat. Al cap d'un parell d'hores segurament ja hauria perdut tota l'empenta i el valor que m'havia donat la beguda.

—Però ara tinc hora amb ell! —vaig explicar enèrgicament.

La dona va mirar l'ordinador i després va dir:

—Vostè no és el senyor Bergmann, oi?

—Volia dir d'aquí a deu minuts —vaig corregir ràpidament la meva bola.

—Ah, així vostè és la senyora Reiter.

—Sí, clar que sóc la senyora Reiter —vaig respondre alterada. L'ajudant em va mirar dubtosa. Després va comprovar que jo (de fet, la senyora Reiter) ja havia presentat la targeta de la mútua en la visita anterior i em va fer passar a la consulta número u. Vaig entrar-hi i era com totes les consultes de dentista: un bonic rebedor de l'infern. Feia olor de desinfectant, brillava la llum d'un fluorescent i de fons se sentia música clàssica. Mentre em mirava tots els instruments de tortura i em preguntava com era possible que la humanitat fos capaç d'arribar a la lluna, però no pogués aconseguir desenvolupar una medicina dental més humana, vaig sentir uns passos que s'apropaven. El meu cor es va accelerar, en un moment tornaria a veure en Jan. Vaig respirar fondo i vaig repassar mentalment les paraules que li volia dir. La porta es va obrir i... va entrar l'Olivia.

Vaig començar a panteixar.

L'Olivia portava els cabells cap enrere, recollits amb una

cua i vestia una bata blanca, i, tot i així, fins i tot amb aquesta roba tenia la cara dura de semblar molt millor, amb més estil i més aristocràtica que jo. Tenint en compte la bata, ara treballava a la consulta amb en Jan. I estava igualment sorpresa de veure'm:

—Rosa?... Em pensava que la senyora Reiter...?

Què havia de dir jo ara? Reconèixer que havia explicat una trola perquè li volia prendre el seu futur marit?

—Eh... jo... jo... m'han avançat la visita, vinc per a una revisió —vaig tartamudejar.

L'Olivia va rumiar un moment i després va dir:

—Està bé... així, ja pots seure...

—Jo... jo em pensava que en Jan...

—Té una operació aquí al costat, jo ja te la puc fer.

Vaig empassar la saliva.

—O no te'n refies, de mi? —va preguntar, incisiva.

Evidentment que no. No m'havia pogut veure mai perquè ja estimava en Jan abans que jo el pesqués del mar.

—Eh... sí... sí, clar... clar que me'n refio —vaig respondre i em vaig asseure indecisa a la cadira. L'Olivia es feia la super-professional i va agafar un d'aquells miralls petits.

—Així, doncs, obre la boca —em va demanar.

Vaig fer el que em demanava.

—Uhh —va dir ella, lleugerament fastiguejada.

—«Uhh»... per què «uhh»? —vaig preguntar, inquieta. Feia anys que no anava al dentista perquè una visita m'hauria recordat massa en Jan.

—Quina bafarada d'alcohol —va respondre l'Olivia, una mica indignada.

Em vaig posar vermella.

—I això d'aquí darrere té mala pinta.

—Mala pinta?

No les tenia totes.

—Amb «mala pinta» vull dir «dolent».

—Dolent?!?

Ara ja tenia directament por.

—Molt dolent. Un forat enorme. Però no pateixis, ara ho arreglem —va explicar l'Olivia i va agafar una broca.

—Això... no cal que ho arreglem —vaig respondre, presa pel pànic.

—Sí, sí que cal —va explicar fredament. Després va prémer un interfon i va parlar:— Senyora Asmus, necessito cotó a la consulta u.

—Cotó? Per què necessites cotó? —vaig preguntar desconcertada.

—Per netejar una mica l'instrumental.

—Ah —vaig respondre.

—I per parar l'hemorràgia.

—PER PARAR L'HEMORRÀGIA?!?

No m'ho podia creure.

—No et preocupis —va dir l'Olivia.

Que no em preocupi? Que no em preocupi? L'estúpida ja podia parlar, ella es trobava al costat bo de la broca.

—Mou la mà si et fa mal —va proposar-me.

Va engegar la broca, que va començar a fer soroll, i jo vaig començar a moure la mà abans que el cap de la broca s'hagués acostat a la meva boca.

—Això no et pot haver fet mal —em va explicar l'Olivia i em va prémer contra la butaca. La broca brunzia davant de la meva cara, ara ja no em podia escapar sense que aquella cosa em perforés la galta en forma de zig-zag i semblés que havia caigut en mans d'un tatuador amb Parkinson.

La broca em va entrar a la boca.

—Oh, m'he oblidat de preguntar-te si volies anestèsia. Així està bé, no? —va dir l'Olivia.

En formular aquesta pregunta em va semblar veure en l'Olivia l'indici d'un somriure sàdic. I va simular que no veia el meu moviment de braç.

DEU MINUTS DESPRÉS ESTAVA ALLÍ asseguda amb dolors i un munt de cotó a la boca. L'Olivia havia apagat la broca.

—No ha fet tan mal, oi? —va preguntar.

Sí, havia estat increïblement dolorós. Però no volia donar a l'Olivia la satisfacció d'admetre-ho. Per això, vaig aixecar valenta el meu polze. Amb tot el cotó de la boca no podia articular cap paraula.

A la ràdio sonava Abba. Em va passar pel cap que Abba s'havia anomenat així per les inicials dels noms dels seus components —Agnetha, Björn, Benny i AnniFrid— i em vaig preguntar com s'hauria dit Abba si els noms haguessin estat Frieder, Bjarne, Merle i Friedafrid. FBMF? O què hauria passat si els músics haguessin tingut els noms següents: Frietjof, Ulla, Catherine i Karlsson?

En aquest moment va entrar ràpidament en Jan a l'habitació, també amb bata, i va anunciar indignat:

—Algú s'ha fet passar per la senyora Reiter, ara ha aparegut la senyora Reiter, està esperant a la sala i està molt alterada...

Aleshores em va veure i es va quedar paralitzat. Per als seus quasi quaranta anys encara era atractiu, molt més que jo amb trenta-quatre. En veure'l vaig perdre el món de vista. Estimava aquell home. Per sobre de tot!

Per contra, en Jan no havia perdut tant el món de vista, sinó que només estava realment sorprès:

—Rosa... t'has fet passar tu per la senyora Reiter?

No tenia ni idea del que havia de respondre. Però no podia mentir a en Jan i per això vaig assentir lleugerament.

—Per què? —va voler saber aleshores.

—Perquè està borratxa —va aclarir l'Olivia.

En Jan es va apropar a la meua boca i va olorar el meu alè.

—Ai, mare, és veritat —va dir preocupat.

Tenia tanta vergonya que m'hauria agradat que se m'hagués empassat la cadira. El pla de reconquesta me l'havia imaginat totalment diferent.

—Per què ets aquí? —va voler saber en Jan, amb una veu més insegura.

Em vaig aixecar i em vaig treure el cotó de la boca. Em feia molt mal, però ara m'era igual. Les heroïnes de Hollywood no coneixen el dolor.

—Això no és bo perquè es curi la ferida —va avisar l'Olivia.

—Té raó —va explicar en Jan.

Va ser encoratjador veure que encara es preocupava per mi.

—T'he de dir urgentment una cosa —vaig dir-li a en Jan. Després vaig assenyalar l'Olivia i vaig afegir:— Els dos sols.

En Jan va dubtar. L'Olivia estava visiblement nerviosa.

—No deus voler escoltar-te aquesta dona? —va preguntar mig atemorida.

Que tingués por m'agradava. Semblava que em veia com una amenaça. Era un bon senyal. Abba cantava ara «The winner takes it all...». Aviat sabríem quina de les dues era «the winner».

—Si us plau, espera a fora —va demanar en Jan. L'Olivia no s'ho podia creure. Però en Jan va mantenir la seva mirada i ella va abandonar l'habitació sense dir res. I jo també m'ho vaig prendre com un bon senyal: en Jan havia enviat a fora la seva futura dona per mi. No podia tenir esperances?

—Apa, Rosa... què em vols dir? —va preguntar. Ell també

estava nerviós. Sabia que vindria? Ho esperava, fins i tot? Podia tenir l'esperança que ho esperés?

Nerviosa, vaig començar a xerrar:

—He vingut per dir-te que em sap greu tota la merda que vaig provocar aleshores i com m'agradaria que desaparegués, però per desgràcia no es pot viatjar al passat...

Vaig fer un somriure nerviós, vaig beure una mica d'aigua d'un d'aquells gots de paper de la cadira del dentista que sempre s'omplen i vaig continuar parlant:

—Et volia demanar disculpes...

Ell callava, estava desconcertat, intentava entendre-ho però semblava que no ho aconseguia. Després vaig dir la frase que realment era important, tota la xerrameca anterior era irrellevant, tot es decidia amb aquella frase i amb la resposta d'en Jan. I així, vaig dir amb valentia:

—Jo encara t'estimo.

En Jan va haver d'empassar saliva. I jo ara havia d'esperar una resposta. El temps no passava, potser només van ser segons però a mi em van semblar hores, dies, anys, eons. En aquests temps haurien pogut aparèixer i tornar a desaparèixer civilitzacions. Si Albert Einstein hagués pogut experimentar aquest moment hauria tornat a escriure la seva teoria de la relativitat. Finalment, en Jan va iniciar la seva resposta. El meu cor gairebé es va parar de l'emoció. Aquella consulta, aquell rebedor de l'infern es podia convertir en qualsevol moment en el cel. Tots els meus somnis es podien fer realitat. La meua vida trista podia tornar a tenir sentit.

I després va dir en veu baixa:

—Però jo ja no t'estimo.

Feia tant mal com si algú m'estigués esprement el cor.

En Jan em va mirar com si em demanés perdó, era evident que li sabia greu fer-me mal.

—Et vaig estimar —va començar a explicar— i després d'aquella història vaig quedar fet pols... —va somriure dèbil-

ment, però jo era massa dèbil per tornar-li el somriure dèbilment—. Tanmateix, aquella experiència em va fer madurar—va continuar—. Ara sé millor què vull, i l'amor que sento per l'Olivia és un amor més profund, més adult... un amor madur... Sabem que estem fets l'un per l'altre... i... i...

Va veure en la meua cara que realment no volia sentir per què amb l'Olivia era molt millor que amb mi i va constatar:

—... i potser val més que no continuï parlant.

Em va mirar, va callar i abans que pogués dir alguna absurditat com «podem seguir sent amics» el vaig alliberar de la seva inseguretat:

—Tranquil, vés amb ella. Jo ja sabré sortir.

Va assentir, em va mirar un moment i va anar cap a la seva Olivia, que estava al passadís, i la va abraçar, cosa que la va tranquil·litzar. Realment havia tingut por de mi.

Vaig observar-los: el seu amor era madur, fabulós i gran, estaven fets l'un per l'altre... això era el que havia dit en Jan. No tan sols que ja no m'estimava. Ell estimava l'Olivia més del que m'havia estimat a mi. Al meu interior es va trencar tot. Totes les meves esperances, totes les ganes de viure, la confiança en mi mateixa.

Abba cantava: «The loser is standing small».

I jo pensava: Frietjof, Ulla, Catherine i Karlsson.

En aquell moment odiava profundament ser un estereotip.

I desitjava amb totes les meves forces deixar de ser jo.

MENTRESTANT,
A LA VIDA DE WILLIAM SHAKESPEARE,
LONDRES, 12 DE MAIG DE 1594

SIR FRANCIS DRAKE, l'almirall de la reina, havia agafat l'espasa més imponent i em cridava:

—*William Shakespeare! Goses compartir llit amb la meua esposa, mentre jo lluito al mar per Anglaterra?*

Jo estava completament nu davant d'ell. A la seva noble cambra. Al costat de la seva muller Diana, també nua.

Pel que semblava, l'almirall havia tornat a la pàtria després del seu últim viatge més aviat del que tots ens pensàvem i no havíem sentit el so de les seves passes sobre l'escala de fusta, segurament perquè havia quedat ofegat pels nostres gemecs lascius. Evidentment, ja sabia d'antuvi que copulant amb la muller de l'heroi més gran d'Anglaterra, el vencedor de l'armada espanyola, em trobava en gran perill. Malgrat això, tot l'estímul eròtic, el pessigolleig joiós i l'atracció que em proporcionava la Diana es basava només en aquest fet. Havia moltes dones que la superaven en bellesa. Però això no era pas una cosa que se li pogués retreure a la Diana, al cap i a la fi, tenia una edat avançada, gairebé massa avançada, ja tenia vint-i-set anys.

I, pel que fa a les seves arts amatòries, bé, tan sols havien estat desenvolupades modestament. Per fer honor a la veritat, haurien donat motius per entonar cançons de protesta.

—*Això exigeix una satisfacció, Shakespeare!*

La ràbia d'aquell home noble, vestit elegantment amb una camisa volandera i uns pantalons ajustats de seda, li inflava les venes de

tal manera que només em quedava un atac sobtat de feridura per part seva com a salvació ràpida.

La Diana, tremolosa, mirà espaordida el seu marit i decidí desvincular-se d'aquell assumpte amb un desmai.

—Em marejo —va cridar amb veu aguda, esperant segurament que un dels dos l'agafaria. Va desplomar-se al terra. Però cap dels dos vam llançar-nos a socórrer-la.

Jo no, perquè el meu coll nu estava amenaçat per l'espasa, i Sir Francis tampoc, perquè estava massa enfeinat a aguantar-me la fulla al coll. La Diana es va colpejar el cap contra les potes del llit, tallades amb fustes nobles provinents de les noves colònies, fet que va provocar un soroll buit, del qual no es podia assegurar si venia de les potes del llit o del cap de la Diana.

Vaig mirar un moment cap a baix i fins i tot vaig sentir una mica de compassió per ella, però ni la meitat que per mi mateix: en uns instants Sir Francis, d'un cop d'espasa, em faria caure mort sobre la pell d'ós al costat del llit. No escriuria mai les grans obres de teatre, amb les quals somio des de la meva infantesa al petit Stratford, sinó que només seria conegut per les mediocres que havia escrit fins llavors. No seria mai ric ni em tornaria a entregar a la còpula insignificant amb dones boniques. Tampoc tornaria a buscar brega, embriagar-me o fornicaar amb els meus estimats amics actors ni a mirar com apostaven grans sumes de diners per llufar-se... bé, a això últim podria renunciar-hi.

Però, sobretot, no tornaria a veure els meus fills, no tornaria a sentir el seu riure meravellós... una idea que em provocava una tristesa infinita.

—Defensa't, Shakespeare! —En Drake va interrompre els meus sentits pensaments sobre la vida que no podria continuar tenint.

—Una idea excel·lent —vaig respondre—, però com m'he de defensar si no em traieu la fulla del coll?

En Drake agafà una altra espasa que estava subjecta a la paret i me la va llançar. Jo no la vaig agafar amb gaire elegància, ja que era molt més gran que les espases falses que fèiem servir en les nostres

obres de teatre. L'espasa es notava pesada a sobre la meua mà. Ara era l'hora de la veritat: podia suplicar per la meua vida com un miserable ratolí o lluitar per la meua vida com un home de veritat contra el millor espadatxí del regne!

Em vaig decidir pel ratolí miserable.

—Perdoneu-me —vaig suplicar, i em vaig agenollar—. Si us plau, no em mateu, noble lord, tingueu pietat.

El meu comportament no era gaire digne, segons la pròpia confessió, però intel·ligent i savi, ja que de què et serveix la dignitat si has de portar el cap sota el braç?

—Tant si et defenses com si no, el teu acte exigeix una satisfacció. —En Drake va alçar l'espasa per atacar. La Diana es va despertar, va veure que el seu marit em volia decapitar i va tornar a tancar ràpidament els ulls.

Així no arribaria enlloc. Vaig canviar de tàctica immediatament.

—No us tornaré mai més a posar les banyes, ja no sento cap més desig envers la vostra muller. Ja ho sabeu, al llit és com una post.

Ara la Diana tornà a obrir les parpelles i cridà:

—Decapita'l!

—Penjaré el teu cap a la porta de la ciutat! —cridà en Drake i va fer un pas cap a mi.

Com que no volia acabar com a simple diversió de camperols ronyosos que venien a Londres a vendre els seus productes, vaig buscar ràpidament una sortida a la meua terrible situació. I la meua única sortida consistia en una jugada intel·ligent:

—Sir Francis, al seu darrere...!

Ho reconec, no era cap jugada original, més aviat una de les que es podien trobar en les comèdies dolentes dels meus col·legues dramaturgs, però va complir el seu objectiu. Sir Francis, que estava acostumat que assassins catòlics de la corona espanyola el sotgessin amb traïdoria, va mirar enrere. En aquell moment em vaig aixecar del terra, vaig córrer a la finestra del seu palau i vaig mirar cap avall, cap al Tàmesi que fluïa tranquil en la foscor. Tot i que sabia que

l'aigua seria extraordinàriament freda, vaig grimpar àgilment a l'ampit de la finestra i vaig saltar sense dubtar-ho. Mentre m'enfonsava en l'aigua gelada, em vaig adonar a desgrat de la circumstància que era precisament allà on els servents d'en Drake llençaven les aigües fecals de la casa.

Un cop a la superfície, vaig agafar aire i vaig començar a nedar per salvar la vida. Vaig mirar enrere cap a en Drake, plantat a la finestra, ple de ràbia, però no es va llançar darrere meu per continuar amb la persecució. Pel que semblava, també sabia on acostumaven a llençar les aigües fecals els seus servents.

—Et mataré, William Shakespeare! —va cridar al meu darrere.

Jo estava massa dèbil per cridar una resposta enginyosa. Vaig seguir nedant amunt pel Tàmesi, que només estava il·luminat per unes poques torxes a la riba. L'aigua freda em gelava la pell, però les meves venes encara es gelaven més amb el pensament que la Diana volia la meua mort. La mateixa Diana que feia uns minuts havia cridat que m'estimaria eternament. Així eren les dones de la gran ciutat de Londres, enganyaven el seu marit i després demanaven el cap de l'amant. Però això no em molestava, volia entregar el cos a les dones, només, no pas el cor! I és que havia après una cosa a la vida: quan es cau en l'amor només es poden demanar dues coses: un tros de corda i una cadira coixa.

DESPRÉS D'UNS QUANTS RAMAZZOTTIS més per ofegar les penes en Holgi em va transportar segura cap al meu llit. Mentre em tapava em va dir la frase més absurda que se li pot dir a una dona que pateix mal d'amor:

—Hi ha altres mares que també tenen fills atractius. —I va afegir:— I aquests fills no són dentistes.

No era pas que no hagués intentat sortir amb altres homes. Durant els dos últims anys m'havia inscrit en borses de solters amb noms com AmorElit.de i havia fet petar la xerrada amb homes que eren tan poc d'elit com jo. A les borses de solters només es trobaven productes tarats.

Primer va ser en Thomas, un periodista agradable però una mica avorrit, amb qui al llit anava pensant intermitentment: «Què carai està fent?» i «Això és divertit».

Després va venir en Peter, que havia posat al seu perfil que li interessava la poesia i hi havia penjat una foto elegant. Durant la nostra primera trobada va resultar que escrivia «poemes eròtics», que la foto era falsa i que en realitat s'assemblava a en Gòllum.

Finalment, va aparèixer a la meua vida un treballador social, l'Olaf, tot i que només ho va fer a mitges, ja que no havia acabat d'oblidar la seva exdona. El dol per ella era tan gran que fins i tot li havia escrit una cançó:

*I love you, Eva,
And I will go,
Wherever you are, Eva,
Even if it is Jever!*²

Després que m'hagués cantat això en un moment de debilitat també me n'havia volgut anar cap a Jever.

Però una mica el podia entendre, al cap i a la fi, jo també cantava interiorment: «I love you, Jan, and I will go, wherever you are, Jan, even if it is Azerbaidjan».

Aquest era el problema de la borsa de solters, que s'intentava trobar algú per a un mateix que era igual que un mateix. I per això només trobava homes que estaven tan fets pols com jo. Però jo no volia ningú que se m'assemblés. Volia algú que fos diferent. Només volia en Jan.

—Ja saps que ho he intentat amb altres homes —vaig dir a en Holgi, glopejant una mica de Ramazzotti. Però ell va respondre:

—No necessites un home per a tota la vida, simplement agafa'n un per a una nit.

I després va començar a cantar espontàniament, com li agradava fer:

—Una nit, una nit, et sents frustrada, vés-te'n amb un una nit, després et dutxaràs i maleiràs el teu desig, però t'oblidaràs de la frustració per unaaa niit!

Em va mirar esperançat. Però jo no em podia imaginar embolicar-me amb algú només per a una nit. No estava d'humor. Ni que hi hagués estat. Amb quin home, a part d'en Jan, voldria tenir sexe?

2. Ciutat de províncies alemanya (N. dels T.)